

J.G. Bellett

Opmerkingen over de Psalmen

Psalmen

Het boek van de psalmen is een verzameling van:

- overdenkingen;
- gebeden;
- lofzangen.

Ze zijn uitgesproken door verschillende personen onder verschillende omstandigheden, door de werking van de Heilige Geest. Het draagt de titel *'Het boek van de Psalmen'*. Deze naam heeft het gekregen onder goddelijke inspiratie (Hand. 1:20).

Het karakter van de psalmen

De psalmen zelf zijn herdenkend van aard, profetisch of geven ook wel iemands huidige omstandigheden aan. We vinden hierin belijdenissen, smeekbeden, lofprijzingen, leerstellingen, geschiedenissen en profetie. Men ziet en hoort er ook de Heere Jezus Zelf, persoonlijk of op verborgen wijze. Er zijn enkele psalmen waaraan men een datum en een plaats in de geschiedenis kan toewijzen. De psalmen zijn de uitdrukking van het hart van Christus in speciale omstandigheden, bijvoorbeeld Psalm 22. Maar er zijn ook andere liederen, waaraan men niet direct een bepaald karakter kan toeschrijven; dan zijn het minder gerichte overdenkingen of ervaringen. Dat leert men onderscheiden in de gemeenschap met God. Soms zijn ze bepaald door de omstandigheden die men doormaakte. Andere keren komen ze

niet voort uit actuele omstandigheden, maar uit de kennis van God en Zijn wegen in het algemeen en in het bijzonder ten aanzien van Zijn heiligen.

Het leven van de Heere Jezus is een leven van voortdurende en nooit onderbroken gemeenschap geweest. Zijn hart was het altaar, waarop het vuur altijd brandde (Lev. 6:8). Het waren dus niet bijzondere omstandigheden die Zijn gemeenschap met God vormden of leidden. Zijn ziel leefde in het heiligdom, het vuur werd onderhouden in eigen kracht.

Ik ben altijd geneigd de psalmen uit te leggen op algemene wijze, als de woorden van het overblijfsel van het Israël in de laatste dagen, onder de leiding van de Geest van God. Je kunt ze echter ook zien als de vrucht van het hart van de Heere Jezus in de dagen van Zijn leven op aarde. Maar ik kan ook zeggen dat Hijzelf het overblijfsel voorstelt, om zo te zeggen als de vertegenwoordiger van het Israël van God in die tijd. Dit overblijfsel, dat dikwijls wordt genoemd door de profeten en de apostelen, heeft in algemene zin betrekking op het ware Israël in de laatste dagen. Deze trouwe kudde zal in tijden van totaal verval van het volk gehecht zijn aan de Heere, aan de waarheid en aan de beloften van Zijn verbond. Ze zullen evenals Noach bewaard worden, terwijl Gods oordelen zullen komen over een afvallig volk vanwege hun overtredingen. Dit overblijfsel zal het centrum zijn van het aangenomen en gezegende volk in het komende koninkrijk.

We kunnen typen of voorbeelden vinden van dit overblijfsel op ieder tijdstip van de geschiedenis van het volk. De profeten spreken er dikwijls over en beschrijven het in haar beproeving, berouw, geloof, gehoorzaamheid, tucht onder de hand van God, in haar tranen, ervaringen en verlossing. De psalmen houden hiermee verband (Jes. 6:13; 25, 27; 50:10; 59:9-15; 65:8, 9; 66:2, 5; Jer. 31; Ezech. 6:8; 7:16; Hos. 2:14; Joël 2:28; Zach. 12 en 13; Mal. 3:16).

De Heere Jezus in de Psalmen

Men moet opmerken dat Hij eenzaam was in Zijn aanbidding. Er wordt van Hem gezegd dat Hij opstond voor de dag begon, of dat Hij uitging naar een woeste plaats om te bidden. Hij was alleen in het gebed. Hij trok Zich terug om te bidden. Hij bracht de nacht door in het gebed. We zien Hem niet één keer in gebed met de discipelen, hoewel Hij hun gebeden erkende. Hij onderwees hen wel hoe zij moesten bidden en moedigde hen ertoe aan. Waarom was dit zo? Als Hij hun leerde bidden en hen vermaande te bidden zoals Hijzelf bad, waarom sloot Hij Zich dan niet bij hen aan in het gebed? Men kan zeggen dat Zijn gebeden een karakter hadden dat geen enkel ander gebed kon hebben. Hij werd verhoord om Zijn

godsvrucht (Hebr. 5:7). Hij had geen middelaar nodig, omdat Hijzelf volkomen aangenaam was. Hij liet Zijn verdiensten niet gelden en had geen met bloed besprenkeld verzoendeksel nodig. Zo was het karakter van Zijn gemeenschap in het gebed. Geen andere aanbidder kon zich ermee verbinden. Hij heeft als het ware gebeden in een tempel opgericht voor de Zoon van God. Hij heeft het gebed geofferd op een altaar, dat nergens anders te zien was. Het voorbeeld daarvan was niet op de top van de berg getoond. Hij was een aanbidder en een dienstknecht van een bijzondere orde. Hij was de dienst niet verschuldigd, maar Hij leerde die. Hij was de aanbidding niet verschuldigd, maar Hij bracht die. Hij werd vrijwillig een Dienstknecht (Ex. 21:5; Hebr. 5:8), en een aanbidder die persoonlijk aangenaam was. Daarom bad Hij *alleen*.

Maar ik bedoel niet te zeggen dat alle psalmen uitdrukking geven aan de Heere Jezus Zelf. Niets zou die gedachte rechtvaardigen. Psalm 1 bijvoorbeeld is niet Zijn taal, maar de goddelijke beschrijving van de gezegende en voorspoedige mens onder Gods volk. Ik twijfel niet eraan dat de Heere Jezus in volledige en volmaakte zin de welzalige Mens is, die hier wordt beschreven. Maar Psalm 1 is niet door Hem uitgesproken.

Psalmen van David

Vaak spreekt men over 'de psalmen van David', en met recht. Want hoewel Mozes, Ethan en anderen er enkele geschreven hebben, is David toch het meest gebruikt om ze te schrijven. Bovendien had David veel meegemaakt en had hierdoor een rijke levenservaring, meer dan andere oude heiligen. Hij heeft alle aspecten van gerechtigheid en zonde gekend, zowel als martelaar en als een boetvaardige. Hij heeft ook alle gradaties van vernedering en van eer gekend. Zijn leven vol wisselvalligheid heeft de Heilige Geest dan ook vaak gelegenheid geboden om hem geestelijk te oefenen. Uit dit alles kon best een boek voortkomen als het boek van de psalmen. De Heere Jezus Zelf lijkt David als de schrijver ervan te erkennen, geleid door Gods Geest (Matt. 22:43).

2 Samuel 22 en 1 Kronieken 16 zijn voorbeelden van de manier waarop psalmen geboren zijn. Deze hoofdstukken bevatten diverse psalmen. Zo leren wij dat de omstandigheden waarin David en andere mannen van God zich hebben bevonden, en hun toestand of hun daden, een aanleiding vormden voor de Heilige Geest om hen te gebruiken om hieraan uitdrukking te geven en hun te tonen wat Hij wilde dat er opgeschreven zou worden. Als David verlost is van Saul, en de ark gebracht is in de tent die hiervoor toebereid was, dan zijn dat gebeurtenissen die door de

Heilige Geest worden gebruikt. Maar altijd binnen de orde en de grenzen van de inspiratie, want Hij kent het einde vanaf het begin.

De Heilige Geest geeft inzicht in nog ver verwijderde taferelen. Zo kan de lofzang van Hanna een psalm met dit profetische karakter worden genoemd. Het feit dat zij moeder zou worden geeft de Heilige Geest gelegenheid haar te gebruiken als instrument. Hij legt haar uitdrukkingen in de mond die, terwijl ze haar persoonlijk geluk roemt, haar blikken richt op de vreugde voor anderen in het Koninkrijk van God (1 Sam. 2). Dit laat als ik het zo mag zeggen psalmen ontstaan. De plaats en het tijdstip verklaren hun ontstaan. David is in het bijzonder hiervoor door de Heilige Geest gebruikt. Aan het einde van zijn gedenkwaardige leven, zo wonderlijk door de hand van God en door de Geest van God geleid, zegt hij van zichzelf en van zijn lofliederen: *‘David, de zoon van Isaï, spreekt; de man die hoog is opgericht, spreekt, de gezalfde door de God van Jakob, en lieflijk in psalmen van Israël. De Geest van de HEERE heeft door mij gesproken, en Zijn woord is op mijn tong’* (2 Sam. 23:1-2). Op deze manier is hij gebruikt. Hij was de zanger, maar de Heilige Geest heeft het lied gecomponeerd. De liederen van David waren de ‘lofzangen van de Heere’, en daardoor heeft hij geprofeteerd onder de leiding van de Heilige Geest. Zijn tong was de pen van een vaardig Schrijver (Ps. 45:2). De Heere spreekt door David, zoals de apostel het zegt in Hebreeën 4:7.

Profetische psalmen

Het is heel belangrijk de profetische waarheden te leren kennen door de psalmen. Zij worden hier niet behandeld als loutere leer, maar zij worden door de diverse gevoelens van de gelovige vertolkt. Paulus leert ons *‘dat er voor een deel over Israël verharding is gekomen’*, of *‘dat enkele van de takken afgebroken zijn’* (Rom. 11:17-25). Dat is een leer die we moeten begrijpen en geloven. Maar we vinden dezelfde waarheid in de psalmen: *‘Ongerechtigheden hadden de overhand over mij’* (Ps. 65:4). Hier weliswaar niet als leer, zoals die wordt gegeven in de opvoedkundige stijl van de brieven, maar als dat wat het hart van een arme Jood brak wanneer hij eraan dacht. Een andere leer van Paulus is dat heel Israël behouden zal worden. Maar wij vinden dit in dezelfde Psalm in deze vorm: *‘onze overtredingen, U verzoent ze’*. Hier weer niet als een eenvoudige stelling, maar als een blij vooruitzicht van het hart van dezelfde Israëliet.

Het is dus waardevol voor het hart om de waarheden door middel van de psalmen te leren kennen. Wij hebben de neiging een waarheid alleen verstandelijk te willen begrijpen, en zo ook erover te spreken. Maar in de psalmen wordt de waarheid

voorgesteld door zielsoefeningen. De psalmen zijn, als ik mij zo mag uitdrukken, het hart van Gods Boek. Zij zijn geplaatst in het middelpunt ervan, waar men het hart voelt kloppen, waar het bloed uitstroomt en terugkeert, waar de gevoelens van de nieuwe mens hun zetel hebben. Het is goed zich daar te bevinden; en we leren hier gebruik te maken van de andere Schriften.

Het is niet nodig te zeggen dat enkele psalmen *samenspraken* zijn. In sommige liederen spreken er zelfs meer dan twee personen. Anderen moeten ieder voor zich gelezen worden; en zonder dat ze relatie hebben met elkaar. Maar om deze dingen te onderscheiden moet het geestelijk inzicht geoefend zijn (Hebr. 5:14). De gedachten van God kunnen alleen met hun gevolgen en in hun heiligheid volledig worden getoond door de Heilige Geest. Ieder van ons kan Gods gedachten slechts ten dele leren kennen (1 Kor. 13:9).

Inhoud van de psalmen

Nadat we de psalmen gelezen hebben, kunnen wij ons afvragen wat wij erin hebben gevonden? Of misschien zelfs, wat wij niet erin hebben gevonden? Inderdaad, hoeveel lessen, daden van goddelijke tucht en liefde, ervaringen die met ons leven als gelovige overeenkomen, heeft de Geest van God niet tevoren laten opschrijven in dit boek? Hoe heeft Hij de gevoelens van het hart van Jezus beschreven! Zijn roepen, Zijn tranen, Zijn lof, Zijn eenzame uren, Zijn troost in God. Al deze dingen worden daar gevoeld in hun diepte en kracht. Wij zien in dit wonderbare boek wat er in Zijn ziel omging, toen Hij zwiingend stond voor de mensen en als een lam ter slachtbank werd geleid. Dat alles konden zij die Hem omringden niet horen. Wij begrijpen daardoor Zijn gedachten over de mens, en Zijn aanbidding van God met al het reukwerk van Zijn goddelijke gevoelens. Het Nieuwe Testament zegt ons dat Hij gebeden en gezongen heeft, maar het boek van de psalmen toont ons die gebeden, ja, zelfs Zijn lofzangen.

Bovendien wordt de hele verborgenheid van Jezus erin ontdekt. Vanaf de kribbe tot de troon in heerlijkheid, met al Zijn vreugde en droefheid. Wij kunnen Hem volgen in de boekrol, waar we lezen dat Hij Zichzelf beschikbaar heeft gesteld vóór de grondlegging van de wereld. De diepe stilte van de eeuwigheid wordt verbroken door de woorden: *'Zie, Ik kom om Uw wil te doen'*. En vandaar zien we vooruit naar de hele eeuwigheid die voor Hem ligt. Wij zien Hem als de Mens Die onze natuur heeft aangenomen en een kindje in de armen van Zijn moeder is geworden. We zien Hem in de schande, de smart en de armoede. Wij zien Zijn laatste ogenblikken, het verraad van Zijn metgezellen, de leugens van de valse getuigen, de bespotting

door Zijn vijanden, de speer, de spijkers, de edik en bovenal de verlatenheid van Zijn God. Dat vinden we allemaal profetisch in dit boek. We kunnen Hem hier vinden in Zijn vreugde en in de lofzang van de opstanding. Wij zijn tegenwoordig bij Zijn hemelvaart en bij al de eerbewijzen in de hemel, en ten slotte bij Zijn wederkomst om de volken te oordelen. Wij zijn getuige van Zijn heerlijkheid als Hoofd over Israël en van de hele aarde. Dat vinden we allemaal in de Psalmen. Niet om zo te zeggen alleen met pen en inkt, maar in een levend schilderij dat voortvloeit uit het hart.

Dit is maar een kort overzicht van de onmetelijke inhoud van dit boek. Het beschrijft uitvoerig de ervaringen van de heiligen; en omdat wij dezelfde geest van geloof hebben (2 Kor. 4:13), zijn wij in staat om de droefheid, de vreugde en de gedachten van hun harten erin te vinden.

Ervaringen in de psalmen

In Mattheüs 11:29 lijkt de Heere Jezus Zijn eigen ervaringen aan de heiligen te willen voorstellen als een voorbeeld ervan hoe hun ervaringen zouden moeten zijn (zie ook Ps. 27, 31, 34 e.a.p.). Als gevolg daarvan is dit boek hun metgezel geweest, toen al het andere geen antwoord gaf in hun omstandigheden. Maar als wij ervan gebruik maken, moeten we bedenken dat de christelijke ervaring wordt geleerd door de inwoning van de Geest, op de wijze waarop Hij in ons werkt zoals de Schrift zegt. Wat een rijke ervaringen moeten dat zijn, nu de Geest in ons woont en werkt als onze *zalving*, als *onderpand* en als *getuige*! Wat een hoopvolle vreugde, kennis en geloofskracht zou ons deel moeten zijn! Wat een besef van de goddelijke liefde, wanneer de Heilige Geest Zelf die liefde in onze harten uitstort! Dit is de christelijke ervaring. Als de psalmen het hart van de rechtvaardige Jood weergeven, dan wordt de christen toch erbovenuit gevoerd.

Enkele voorbeelden. De psalmdichter zegt: *'Het haar van mijn lichaam is te berge gerezen uit grote vrees voor U, ik heb gevreesd voor Uw oordelen'* (Ps. 119:120). De christen kan getuigen: *'de volmaakte liefde drijft de vrees uit'* (zie 1 Joh. 4:18). En in Psalm 119:116 staat: *'laat mij in mijn hoop niet beschaamd worden'*. De christen echter wordt in Romeinen 5:5 als volgt onderwezen: *'de hoop maakt niet beschaamd'*. In zulke dingen stijgt de christen uit boven het niveau van de psalmdichter en kan hij leven in het rijkere licht van het Nieuwe Testament, door de inwonende Heilige Geest.

In Psalm 112:9¹ wordt op een absolute manier voorspoed op aarde beloofd aan de godvrezende mens. Maar als de apostel de psalm aanhaalt in 2 Korinthiërs 9:8-11² zegt hij alleen dat de macht van God ons voorspoed geeft en vraagt hij een zekere mate hiervan voor de heiligen in Korinthe! Als Petrus Hosea aanhaalt, belooft hij niet hetzelfde aan de heiligen wat de profeet toen schreef: *‘Op die dag zal het geschieden, spreekt de HEERE, dat Ik zal verhoren. Ik zal de hemel verhoren en die zal de aarde verhoren. Dan zal de aarde het koren, de nieuwe wijn en de olie verhoren, en die zullen Jizreël verhoren’* (Hos. 2:20-21; 1 Petr. 2:10).

Meer dan eens heeft men gedwaald door over dit onderwerp verkeerde toepassingen te maken vanuit het boek van de psalmen. Men past ze dan toe op het christelijke leven. Sommigen, die toch ernstig willen leven met God, hebben er een soort model van gemaakt voor zichzelf. Ze proberen hun harten te vormen volgens de beproevingen, vertroosting en ervaringen die erin worden beschreven. Maar dat is niet het juiste gebruik dat men ervan moet maken. We moeten in de psalmen veeleer een beschrijving zoeken van de diverse zielsoefeningen van de gelovige, die God hem geeft in bepaalde situaties en omstandigheden. De genade en de kracht van de Geest zullen ons in de beproeving bewaring bieden; het moet niet een of andere inspanning van onszelf zijn.

Wat de verschillen betreft tussen de taal van de psalmen en die van het Nieuwe Testament, kunnen wij zeggen dat alles volmaakt is. Het laat op een treffende manier het verschil zien tussen de hemelse en aardse dingen. Onze ervaringen overtreffen die van het boek van de psalmen, zoals onze hoop die van de profeten overtreft. Het onderwerp van de profeten is de aarde, het volk Israël met de oordelen en de toekomstige heerlijkheid. We moeten niet verwachten dat de hemelse dingen meer voor de geest van de psalmdichter komen dan voor die van de profeten. Christenen vinden in dit boek veel troost, maar hun roeping en de hemelse heerlijkheid is niet het onderwerp ervan. Het Jeruzalem van de psalmdichter is niet het Jeruzalem uit Openbaring 21, dat de heerlijkheid en de

¹ Hij deelt mild uit, hij geeft aan de armen, zijn gerechtigheid houdt voor eeuwig stand, zijn hoorn zal met eer opgeheven worden.

² En God is machtig alle genade overvloedig te doen zijn jegens u, opdat u in alles, altijd in bezit van al het nodige, overvloedig bent tot alle goed werk, zoals geschreven staat: *‘Hij heeft uitgestrooid, Hij heeft aan de armen gegeven; Zijn gerechtigheid blijft tot in eeuwigheid’*. Hij nu die aan de zaaier zaad verschaft en brood tot voedsel, zal u het zaaisel verschaffen en vermenigvuldigen en de vruchten van uw gerechtigheid doen toenemen, zodat u in alles rijk wordt tot alle liefdadigheid, die door ons dankzegging bewerkt aan God.

troon bezit in de hemel. Het is het Jeruzalem in het land Israël. En het volk waarvan sprake is in dit boek, is het volk Israël of het overblijfsel daarvan.

Het overblijfsel

Wij kunnen hier enkele gedachten noemen met betrekking tot dit overblijfsel, waar zo dikwijls sprake van is in de Bijbel. De mens zelf is onverbeterlijk. Hij kan zich verootmoedigen onder de tuchtroede, maar hij keert altijd terug naar zijn boosheid. Het boek Richteren is het bewijs ervan. Jesaja laat ons zien dat de uitverkiezing van een overblijfsel het gevolg ervan is. Inderdaad, de profeet zegt dat zij die zijn opgegroeid als geliefde kinderen, afvallig zijn geworden. Zij waren daarna getuchtigd als ongehoorzame kinderen, maar hadden geweigerd berouw te tonen. Zij waren onverbeterlijk. Men had voor hen op de fluit gespeeld en men had ook klaagliederen gezongen, maar hierop was niet gereageerd. Dan kan de Heere alleen nog handelen volgens het beginsel van Zijn soevereine genade ten opzichte van een overblijfsel. Het is zoals de profeet zegt: *'Als de Heere van de legermachten ons niet een gering aantal ontkomenen had overgelaten, als Sodom zouden wij geworden zijn; wij zouden Gomorra gelijk geworden zijn'* (Jes. 1:1-9).

In de hele geschiedenis van Israël heeft de Heere voortdurend soevereine genade laten zien in de verkiezing van een overblijfsel. De tijden van Samuel, David, Hizkia, Josia, Zerubbabel, Ezra en Nehemia laten telkens opwekkingen zien, of ogenblikken van geestelijk herstel van de zieke toestand van Israël, maar tonen ook dat alles weer is vervallen. De zomer is ten einde (Jer. 8:20). De toestand van het land en het volk is het bewijs ervan. Maar het zal niet altijd zo blijven. De grote opwekking zal nog komen. De opwekkingen waaraan we hebben gerefereerd, waren alleen incidentele en kortstondige genezingen van een ziek systeem, dat in zichzelf het beginsel van de dood meedroeg! Maar de laatste opwekking zal volledig en duurzaam zijn, want zij zal het resultaat zijn van de opstanding van de Zoon van God. Terwijl men niet op de mens kan vertrouwen en ook niets van wat aan de mens is toevertrouwd ongeschonden bewaard blijft, zijn in Christus alle beloften van God 'Ja, en Amen' (2 Kor. 1:20).

In de tijd van de laatste en heerlijkste opwekking van Israël zal er een groot werk van God zijn in de harten. Zo'n werk heeft altijd plaatsgevonden tijdens opwekkingen. Het hart van Samuel was geoefend, voordat hij optrad. David, Ezra, Nehemia en anderen ook, maar wel op verschillende manieren. De Geest van God bereidde het instrument, voordat de hand van God het gebruikte. Wij vinden hiervan een voorbeeld in Simson: *'En de Geest van de Heere begon hem aan te*

vuren in Mahane-Dan, tussen Zora en Esthaol' (Richt. 13:25). Ook in de dagen die nog zullen komen voor Israël, zal dat zo zijn. Er zal opnieuw een verborgen werk van de Geest zijn in de verkiezing van een overblijfsel.

De profeten herhalen dikwijls dat het ontwaakte volk talrijke oefeningen moet doormaken. Zij zullen de toorn van de Heere dragen, omdat zij tegen Hem gezondigd hebben. Zij zullen hun zwakheid belijden en erkennen dat zij slechts een nalezing zijn. Zij zullen van God hun heil verwachten. Zij zullen zich Zijn vroegere werken herinneren. Zij zullen een bedroefd en arm volk zijn, dat zich onthoudt van ongerechtigheid en leugen en dat haar ogen sluit om het kwaad niet te zien. Zij zullen komen met gewezen en smeking. Zij zullen in de woestijn geleerd en getroost worden. Zij zullen terugkeren en God zoeken, en David hun koning. Zij zullen met woorden van belijdenis komen en hun falen erkennen. Zij zullen met elkaar spreken, enz. enz.

Dit alles wordt ons door de profeten verteld over de situatie van het overblijfsel, terwijl de evangelisten ons vertellen over de historie en de feiten van het leven van de Heere Jezus. Maar het boek van de psalmen vertelt ons door dezelfde Geest de gevoelens van de Heere Jezus en van Israël, Zijn uitverkoren aardse volk in de omstandigheden die door zowel de profeten als de evangelisten worden geschetst. Daniël, Ezra, Nehemia en anderen geven ons voorbeelden van deze verkiezing van het overblijfsel en van het volk Israël. Deze rechtvaardigen waren door God geoefend met betrekking tot de toestand van het volk en de uitspraken van God. Josia was ook geoefend in een tijd waarin het oordeel niet kon worden afgewend van het volk, maar het overblijfsel moest worden bewaard (2 Kron. 34).

Zoals de stemmen van Haggai en Zacharia het volk hebben opgewekt om te werken aan het huis van God, zo zal opnieuw de aandacht worden gevestigd op de woorden van de profeten en zal het de harten van het overblijfsel bewerken om door genade het herstelde Jeruzalem te worden (Ezra 5). Wanneer de tuchtiging resultaat zal hebben voortgebracht en de reiniging beëindigd is, zullen de offers van Juda en Jeruzalem weer voor God aangenaam zijn, zoals vroeger. Het dal van Achor zal een deur van hoop zijn (Joz. 7:24; Hos. 2:14). Vanuit de beproeving en de tuchtiging zal er voor hen vreugde en eer tevoorschijn komen, op grond van het bloed van Jezus, dat echt verzoening aanbrengt voor elke zonde, of dat nu onze of hun zonden zijn (Zach. 13:1). De woestijn zal wijnstokken voortbrengen of een rozentuin worden (Jes. 35:1; Hos. 2:14). Het dal Achor, dat herinnerde aan Gods brandende toorn en Zijn oordeel over Israël, zal een deur van hoop zijn; en het land zal in bezit genomen kunnen worden. De opstandigen moeten uitgeroeid worden en dan zal 'de kudde' gered worden. Pas dan zal die zich kunnen legeren in de schaduw van de Libanon, en zal David opnieuw hun herder zijn.

Het doel van de psalmen

Deze eenvoudige beschouwingen zullen ons voorbereiden om de stem te horen van Gods volk in dit boek, het ware Israël van God. Wij zullen hier kunnen vinden wat past bij de toestand van ons hart en de omstandigheden waartoe de gehoorzaamheid jegens God ons leidt. Want de Geest van Christus voelt mee met Zijn volk en heeft deze psalmen gedictieerd voor Zijn werk in hart en geweten. Handelingen 4:25-27 geeft ons een eenvoudig en duidelijk voorbeeld hiervan. Daar richten de omstandigheden de geest van de discipelen door de werking van de Heilige Geest op Psalm 2. Zij vinden daarin zonder moeite en zonder uitstel de uitdrukkingen die passen bij de toestand van hun hart. Het is maar een voorbeeld van wat we proberen duidelijk te maken. Maar het is een bevestiging van wat we willen zeggen: de psalmen zijn gegeven door de Geest van Christus voor het volk Israël op de dag van zijn ontwaken, die tegelijkertijd een dag van zware beproeving zal zijn.

Psalm 78 is ook geschreven voor toekomstige geslachten, zoals dit wordt gezegd in de eerste verzen. Mozes zegt ook dat zijn lied is bedoeld voor alle generaties en dat het tegen hen als getuigenis zal dienen. Hoewel het zal leiden tot de kennis van Gods rijke genade, en de barmhartigheid zal worden verheerlijkt tegenover het oordeel (Deut. 32). Al deze dingen bevestigen dat de oude woorden van de Geest van God in de Bijbel zijn gegeven om het volk te oefenen in de tijd waarop hun harten zullen worden vernieuwd. Draagt een tekst als Jesaja 54 niet duidelijk dit karakter? Wij passen deze uitdrukkingen nu vaak in zijn geheel toe op onszelf (1 Kor. 9:10). Maar als wij goed lezen, is het duidelijk dat Israël deze woorden zal gebruiken, alsof zij helemaal voor hen zijn geschreven voor de tijd van hun herstel.

Op die manier zijn bepaalde psalmen geschreven. Wij twijfelen er niet aan dat op een dag het medelijden van de Geest van Christus voor Zijn volk zal ontwaken. Een meegevoel dat wij vinden in de psalmen en ook constant in de andere Schriften. In al hun benauwdheid was ook Hij benauwd, en Zijn ziel was in moeite over de ellende van Israël. Wie u aanraakt, raakt Zijn oogappel aan. Hier openbaart zich het meegevoel van de Heere voor Israël. Nog meer zien we dat in de woorden die Nathan sprak tegenover David: *'Heb ik ooit, overal waar ik met heel Israël rondtrok, een woord gesproken tot een van de richters van Israël, die ik bevolen had Mijn volk te weiden: Waarom bouwt u voor Mij geen huis van cederhout?'* (1 Kron. 17:6). God Zelf wilde niet rusten, voordat Zijn volk kon rusten. Wat een prachtige schildering van het meelijden van de Heere voor David en Zijn volk. Zijn wegen hebben steeds dit meegevoel getoond. Toen Israël in de vuuroven van Egypte was, verkeerde God in de brandende doornstruik. Toen het volk verder reisde in de woestijn, was Hij in

de lichtende wolk. Toen het voor de muren van Jericho was, ging Hij aan het hoofd van de legermacht. Later zien we Hem bij de richters en de redders van Israël. Debora moedigde Barak aan en zei: 'Sta op, is de Heere niet voor u uitgegaan?' Dit is meelevens. De Heere sprak en handelde en was één met Israël. Hij bewaarde ook de kudde bij David, toen de leeuw en de beer op hem afkwamen. Hij was bij hem in het dal van Ela, toen de Filistijn tegen hem uittrok.

De psalmen zijn dus woorden die gegeven zijn door de Geest van Christus voor Zijn volk. Het is als het ware of wij de stem van de Heere Jezus horen, die sprak uit de brandende doornstruik, of uit de wolk, of vanaf de muren van Jericho. We kunnen zeggen dat Jezus hier opnieuw bij Mozes en David was, bij Jozua en Gideon. Zoals Hij ook stond voor de vervolger en zei: '*Saul, Saul, waarom vervolgt je Mij?*' De ervaringen van de Heere Jezus, hetzij in Zijn persoonlijke leven, hetzij in Zijn medelijden voor Zijn volk, kunnen het onderwerp zijn van het profetische spreken van de Geest door de psalmdichter, evenals de feiten en de omstandigheden in Zijn leven dat waren bij de profeten.

De liefde van de Heere

Deze sympathie van de Heere is echt, diep en innig. Het helpt ons om Zijn gedachten te begripen. Als Hij zal terugkeren tot Israël, zal Hij dat doen met al de innigheid van de eerste liefde. Want Hij heeft niet alleen tot het einde lief, wie Hij liefheeft, maar de manier van liefhebben blijft ook dezelfde tot aan het einde. Deze 'eerste liefde' bekoelt nooit. Niets kan de liefde van God veranderen, dat is een gezegende waarheid of het nu Israël, de gemeente of een willekeurig gelovige betreft. Toen de Heere Israël bezocht in de dagen van de rechtvaardige Josafat, was het als een herstel in de tijd van Salomo. De volken brachten hem geschenken. Zijn dappere mannen stonden voor hem. De schrik van de Heere viel op de hele wereld om hem heen. Hij vond daar iets terug van de heerlijke dagen van Salomo. En dat alles toont aan dat de vroegere heerlijkheid er altijd was, maar dat zij was teruggetrokken achter een gordijn. Zo is het heden ook. Israël moet alleen leren zeggen: '*Gezegend Hij Die komt in de naam van de Heere!*' (Ps. 118:26; Matt. 23:39).

Is Hij veranderd? Of herinnert Hij Zich nog de genegenheid van haar jeugd, de liefde van haar bruidstijd (Jer. 2:2), toen allen die Israël aanvielen, Hem beledigden? Natuurlijk herinnert Hij Zich dit. En als Hij terugkeert op de dag van de bekering van Israël, zal het zijn in de volheid van de eerste liefde. In de gevoelens van God behoudt de liefde haar warmte. Daarom zegt Jesaja als hij spreekt over de wederkomst van de Heere naar Sion: '*zoals de bruidegom zich over de bruid*

verblijdt, zal uw God Zich over u verblijden' (Jes. 62:5). Zo vinden we dat ook in Hosea 2, en in Zefanja 3 en in de hele Schrift. De apostel zegt ook: Zij zijn geliefden vanwege de vaderen'. Dat zijn woorden die ons tonen dat de eerste liefde altijd standhoudt en dat het de liefde voor Abraham, Izak en Jakob is, die Israël zal verzamelen en zal verblijden op de dag van de verbondsvernieuwing.

De antichrist

Laten we niet te veel afdwalen. Laten we een ander onderwerp behandelen, dat dikwijls in de psalmen voorkomt: de onrechtvaardige, of de trotse afvallige van de laatste dagen. De profeten spreken vaak over hem. Dat is niet verwonderlijk, want hij brengt de afval van de mens tot zijn hoogtepunt. Hij neemt in de goddelijke raadsbesluiten een belangrijke plaats in op aarde. Hij komt in de hele Schrift voor, van het begin tot het einde, in talrijke voorbeelden: Nimrod, de farao, Amalek, Balak, Adoni-Zedek, Abimelech, Saul, Absalom, Nebukadnezar, Haman, Herodes. Ze stellen hem allemaal voor in zijn diverse karaktertrekken en daden. Als laatste verschijnt hij als het beest uit de aarde, aan wie de draak zijn macht, zijn troon en groot gezag geeft. En ten slotte valt hij door de glans van de komst van Christus.

De vijandschap van deze koning, die naar zijn eigen wil zal handelen en aan geen enkele wet onderworpen is, zal de laatste openbaring zijn van de boze macht van deze wereld. Een wereld die zich heeft verzet tegen Christus, en altijd in opstand is geweest tegen God. We kunnen dus ook in de psalmen verwachten dat er over deze grote afvallige van de laatste dagen gesproken wordt. Want in de profeten richt de Geest van God altijd de blik naar de grote crisis, naar die ernstige slottaferelen van de strijd tussen licht en duisternis, tussen Christus en de tegenstander. Behalve over het Joodse overblijfsel wordt er dus in de psalmen ook over deze afvallige en zijn aanhang gesproken. Want ieder van hen speelt zijn bepaalde rol in deze crisis.

Wij moeten echter niet vergeten, dat wij persoonlijk meer te maken hebben met de beginselen en de werken van de ongerechtigheid, die uitlopen op deze crisis. Dat is de verborgenheid van de wetteloosheid (2 Thess. 2:7), die al in meer of mindere mate werkzaam is sinds de dagen van de apostelen. Het is voor ons belangrijker de verkeerde beginselen te kennen die nu aan het werk zijn, dan een grote kennis te hebben van de antichrist.

Wraak

Als de psalmen niet zo worden toegepast in hun profetische karakter, zal dit een verkeerde richting geven aan het denken van de gelovigen. Vroeger is vaak verkeerd leiding gegeven aan vele kinderen van God. Zij lazen dan de geschiedenissen van de oorlogen van Israël alsof dit een voorbeeld was voor het christelijk leven. Zij gebruikten het als een rechtvaardiging om naar het zwaard te grijpen en de strijd aan te gaan, alsof zij streden voor de Heere. Het was ijver, zeker, maar niet recht geleid. Want het is niet onze zaak een beroep te doen op de Wreker, zoals de psalmdichter dat doet, opdat Hij Zijn hand uitstrekt over de voortdurende verwoestingen (Ps. 18). Integendeel, wij moeten liever onze erfenis verwachten door ons te verheugen in het uitstel of het geduld van God, dat heil betekent voor anderen (2 Petr. 3:9).

Als de dag van de wraak zal komen, dan zullen de heiligen zingen (Openb. 19). Maar op dit moment wenen zij over het verderf dat hen omringt; en hun tranen zijn het bewijs van hun godsvrucht.

Droefheid

Maar hoe dan ook, die droefheid kent een grens. Wij zijn bedroefd over een lijdende schepping, over een verdwenen hof van Eden, over een verloren Kanaän en over het huidige verval in de christenheid, maar we moeten maat houden in deze rouw. Jezus weende over de ongelovige steden, maar Hij vond verkwikking in Gods raadsbesluiten (Matt. 11:20-30). Paulus kon bedroefd zijn over dwaalleraars, maar hij vond zijn troost in de zekerheid van het vaste fundament van God (2 Tim. 2:19). Samuel vergoot tranen over de zonde van Saul en de oneer voor de gezalfde van de Heere, maar God Zelf droogde ze (1 Sam. 16:1). In de psalmen zien we een God Die met de rechtvaardige in de beproeving meelijdt. Hij lijdt mee als de ongerechtigheid op zijn toppunt is. Hij wacht op de wraak, terwijl Hij weet dat er hulp is bij God tegen alle kwaad dat een mens kan doen. Hij wenst de verlossing en de voorspoed van de rechtvaardige. Hij wil de nederige verhogen en de hoogmoedige vernederen. Hij wil de Naam van de Heere hooghouden en alle dingen in gerechtigheid grondvesten. Hij kan zeggen: *'Israël, als u naar Mij luisterde!'* (Ps. 81:9), net zoals Hij in de dagen van Zijn vlees heeft gezegd: *'Jeruzalem, Jeruzalem'*.

Rechtvaardig oordeel

Gods Geest is in de psalmen in het algemeen bezig met de rechtvaardige en met het vaste raadsbesluit van God. Jeremia doet door dezelfde Geest een beroep op het komende oordeel (Jer. 17:18), want hij ziet de weerstand tegen God. We vinden hier het medelijden met het overblijfsel in de laatste dagen, wanneer de ongerechtigheid tot haar toppunt is gekomen. Zoals iemand ooit heeft gezegd: 'Als de genadetijd voorbij is, zal Christus het rechtvaardige oordeel over de wereld brengen'. Hij vraagt om gerechtigheid, als Hij oordeel eist over de trotse en woedende mens (omdat Hij spreekt namens de vernederden van het Joodse volk). Het is in feite niet David die in de psalmen vraagt om te heersen over zijn vijanden, maar Christus die het oordeel eist omdat de tijd gekomen is. Dat is, geloof ik, waar van veel dingen die wij in de psalmen vinden. Het heeft vaak betrekking op verlangens die niet de huidige motieven van de vernieuwde geest van de gelovige zijn, en ook niet moeten zijn.

De orde in de psalmen

Het boek van de psalmen geeft ons delen van de geschiedenis van de verlossing. Het is geen gerangschikt verhaal, maar meer hier en daar verspreide delen. Toch kunnen we hierin een bepaalde orde ontdekken. De apostel spreekt over de 'tweede' psalm. Er is dus een bepaalde orde in dit boek. We kunnen enkele psalmen samen gegroepeerd vinden, terwijl andere meer op zichzelf lijken te staan; maar we moeten heilige aandacht schenken aan de manier van samenvoeging. Laten we dit met grote voorzichtigheid doen, men kan dit terrein alleen met ontschoeide voeten betreden. Het is heilige grond, omdat de Heere Jezus daar te vinden is in Zijn moeite en in Zijn vreugde. De snaren van de harp van David zijn de snaren van het hart van Christus; en als deze weerklinken moeten wij in stilte luisteren. De melodie van deze harp verheft zich boven de rumoerige wereld.

Troost

We zouden rustig en stil moeten blijven staan, wanneer wij de psalmen overdenken. Wat een droefheid, beproevingen, verzoeking, zuchten, gebeden, overdenkingen, vreugde en dankzegging vinden wij in dit wonderlijke boek! Het hart van dit hele boek is als een genadetroom. En hoeveel oefeningen heeft het niet teweeggebracht in het hart van gelovigen. Hoeveel rust en bemoediging heeft het

niet gegeven aan Gods kinderen! Zoals de harp van de profeet heeft het hen in staat gesteld hun weg vrolijk te vervolgen.

De tegenwoordigheid van de koning van Israël verontrustte de geest van Elisa; en om te kunnen profeteren, moest hij een citerspeler horen (2 Kon. 3:15). Dat is het resultaat dat de harp van David, een veelsnarig instrument, heeft gehad bij vele gelovigen in droevige omstandigheden. Dat is haar genadige taak geweest door de Heilige Geest, de Trooster van de heiligen; en zo is het vandaag nog steeds.

Het gevoel

Maar zoals gezegd, de gevoelens van het hart die in dit boek worden beschreven, wijzen meer op Gods kracht die uitgeoefend wordt in reële omstandigheden. Het zijn ook de levenservaringen van het heden. Het gevoel van het hart is het voornaamste, maar de gebeurtenis of de situatie die het heeft voortgebracht wordt erdoor ontsluit. Men kan een psalm vergelijken met een lied. De muziek ervan is het voornaamste, het onderwerp is meer een bijkomstigheid, hoewel dat de aanleiding vormde om het lied te maken. Zo is ook het gevoel van het hart het voornaamste in de psalm, hoewel de gebeurtenis waarop het betrekking heeft het lied in het leven heeft geroepen. De Klaagliederen van Jeremia en het Hooglied van Salomo zijn ook voorbeelden hiervan. Het eerste psalmboek laat ons de diepe droefheid van de geest van een Jeremia zien, of van het gelovig overblijfsel van Israël, of van Christus Zelf. Het tweede boek toont de blijdschap van iemand die geleerd heeft zijn vermaking te vinden in de Geliefde om meer van Zijn nabijheid te genieten. Zo zijn de omstandigheden van de schrijver de aanleiding tot het vormgeven van de historische of profetische dienst van het boek.

Het boek van de psalmen bewijst ons een tweevoudige dienst. Wat de godsvrucht betreft, kalmeert het, brengt het orde, versterkt ons hart; het is een welkome metgezel in al onze beproevingen. Wat de profetie betreft, onderwijst het de raadsbesluiten en de werken van God; het toont een groot deel van wat Zijn wegen zijn geweest of nog zullen zijn. Het is geen leerboek, maar een boek met de ervaringen van het hart.

Kennis

In onze dagen proberen vele christenen hun kennis te vermeerderen, maar laten we oppassen om ons niet te laten meeslepen door de geest van de tijd. Laten we denken aan wat de Geest van God door de wijsheid van Salomo heeft gezegd: *'Hebt*

u honing gevonden, eet dan tot u genoeg hebt, anders raakt u er oververzadigd door en spuwt u het uit' (Spr. 25:16). De Heere Jezus Zelf leert ons hoe wij godskennis of schriftkennis kunnen leren. Want in de evangeliën, als Hij vragen beantwoordde, gaat het nooit alleen erom de nieuwsgierigheid te bevredigen. Hij beantwoordt de vraag alsof Zijn oog het hart van de vraagsteller ziet. Zijn woorden: *'Nog veel heb ik u te zeggen, maar u kunt het nu niet dragen'* (Joh. 16:12), laten zien dat Zijn doel niet was louter kennis over te dragen, maar leiding te geven aan hart en geweten. Hij wilde de vernieuwde geest voedsel geven overeenkomstig de noodzaak van de groei. Dat is goddelijk. Vragen met het enige doel kennis te verzamelen, is een ijdele werkzaamheid van het menselijk verstand (Hand. 17:21). Laten we boven alles bedenken dat wij met onze kennis het geloof moeten zoeken en versterken.

Geloof

Het geloof is wat we ons eigen moeten maken, en dat zal gebruik maken van onze kennis. Dat zal ons ervan laten genieten door ons ervoor te interesseren. Dat is de voornaamste zegen die wij ontvangen. *'Want ook ons is het evangelie verkondigd evenals hun, maar het woord van de prediking was hun niet van nut, omdat het niet met geloof gepaard ging bij hen, die het hoorden'* (Hebr. 4:2). Want het is het geloof dat ons vertrouwd maakt met God, zodat de Geliefde en al Zijn volheid ons 'eigendom' wordt. Dat is van onmetelijke waarde! God is een woning voor ons. Er wordt gezegd dat wij 'in Hem' wonen. Dit wordt het beeld van de toestand van ons hart, als het aan God denkt. Het geloof schenkt ons dit. *'Door kennis worden binnenkamers gevuld met allerlei kostbare en aangename bezittingen'* (Spr. 24:4); en het geloof bekijkt alles als zijn bezit.

Laten wij meer geloof bezitten! Een schriftgeleerde kan heel knap zijn. Hij kan de heerlijkheid van de tempel bezien, spreken over haar rijkdommen, de heldendaden van David beschrijven en de versieringen die Salomo had aangebracht. Hij kan al die heerlijkheid bekijken, zonder dat het geloof het zich eigen maakt, zonder het gevoel in zijn hart te hebben dat hij thuis is in die heerlijke plaats. Iemand anders kan veel minder verstand hebben om de versieringen te beschrijven en de heldendaden te verklaren, of te spreken over het goud, het zilver en alle schatten. Maar hij kan dit kostbare geloof hebben, dat tot zijn zegen dient, zodat hij wat hij heeft leren zien tot zijn eigendom maakt (hoewel in zwakheid). Maar hij is geen bezoeker, maar een kind: een kind in het huis van God.

Het lijkt me nodig aan deze woorden te herinneren, die lang geleden zijn gesproken:

‘Wilt u weten of de dingen die vervat zijn in het Woord van Christus werkelijkheid zijn? Lees ze dan nooit met het doel alleen kennis te verwerven. Zoek in ieder vers een straal van de heerlijkheid en de macht van Christus. Reken de kennis voor niets, als ze niet vergezeld gaat met de een of andere openbaring van de heerlijke tegenwoordigheid van Christus en Zijn levendmakende Geest. Spreek niet over geestelijke waarheden alleen maar om te praten, maar heb altijd opbouw op het oog. Neem uw plicht niet waar uit gewoonte of als een dienst die u moet doen, maar als een middel om een diepere gemeenschap met God te genieten’.

De genade die wij wel kunnen vragen is: Heere, *geef ons meer geloof*. Laten wij zijn als leem in de hand van de hemelse Pottenbakker! Laten we ons niet ter beschikking stellen van mensen, om te worden wat zijn gedachten, wijsheid of godsdienst van ons zou willen maken. Laten wij door de hand van de Heere gevormd worden, door Zijn waarheid en Zijn Geest, volgens Zijn gedachten, om door Hem bewaard te worden tot aan het einde. In eenvoud jegens Christus, om daarna op de bestemde tijd opgenomen te worden uit de werkplaats van de Pottenbakker en geplaatst te worden als vaten tot eer in het heiligdom van Zijn heerlijkheid voor eeuwig. Amen, Heere Jezus!

‘Halleluja. Loof God in Zijn heiligdom, loof Hem in Zijn machtig hemelgewelf. Loof Hem om Zijn machtige daden, loof Hem om Zijn geweldige grootheid. Looft Hem met geschal van de bazuin, loof Hem met luit en harp. Loof Hem met tamboerijn en reidans, loof Hem met snarenspeel en fluit. Loof Hem met helder klinkende cymbalen, loof Hem met luid klinkende cymbalen. Laat alles wat adem heeft de HEERE loven. Halleluja’ (Ps. 150).

‘Hem Die ons liefheeft en ons van onze zonden heeft verlost door Zijn bloed, en ons gemaakt heeft tot een koninkrijk, tot priesters voor Zijn God en Vader, Hem zij de heerlijkheid en de kracht tot in alle eeuwigheid! Amen’ (Openb. 1:5).

Bron: Le Messenger Evangélique 1932-261; Titel: Remarques générales sur les Psaumes